ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

- Αντίστροφη Σχέση Χρόνου/Συχνότητας
- Συνάρτηση Dirac Δέλτα
- Μετασχηματισμός Περιοδικών Σημάτων Σειρές Fourier
- Μετάδοση μέσω Γραμμικών Συστημάτων
- Φίλτρα

11 Μαρτίου, 2022

Το μοντέλο του τηλεπικοινωνιακού συστήματος

Πηγή Τηλεπικοινωνιακό σύστημα Προορισμός πληροφορίας πληροφορίας

Πομπός/δέκτης: Διαμόρφωση/αποδιαμόρφωση

Κανάλι: Εύρος ζώνης, θόρυβος

Μετασχηματισμός Fourier (FT) (Επανάληψη)

- $G(f) = \int_{-\infty}^{\infty} g(t) \exp(-j2\pi ft) dt$ όπου f: συχνότητα σε Hertz (Hz, sec-1), $\omega = 2\pi f$ σε ακτίνια/sec (rad/sec)
- $g(t) = \int_{-\infty}^{\infty} G(f) \exp(j2\pi f t) df$
- Ο Μετασχηματισμός Fourier ή το φάσμα $G(f) = |G(f)| \exp[j\theta(f)]$ είναι γενικά μιγαδικός αριθμός με πλάτος |G(f)| και φάση $\theta(f)$
- Αν η g(t) παίρνει πραγματικές τιμές $\Rightarrow G(-f) = G^*(f)$ συζυγείς μιγαδικές συναρτήσεις και το πλάτος |G(f)| είναι άρτια συνάρτηση ενώ η φάση $\theta(f)$ περιττή συνάρτηση |G(-f)| = |G(f)|, $\theta(-f) = -\theta(f)$
- $g(0) = \int_{-\infty}^{\infty} G(f)df$, $G(0) = \int_{-\infty}^{\infty} g(t)dt$

$$\begin{array}{c|c}
g(t) & G(f) & G(f) \\
\hline
g(t) & F^{-1}[] & g(t) \\
g(t) & G(f) & G(f)
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
G(f) & G(f) & G(f) \\
G(f) & G(f) & G(f)
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
G(f) & G(f) & G(f) & G(f) \\
G(f) & G(f) & G(f) & G(f)
\end{array}$$

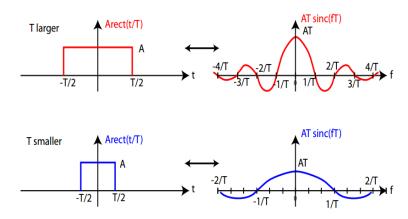
$$\begin{array}{c}
G(f) & G(f) & G(f) & G(f) & G(f) & G(f) & G(f) \\
G(f) & G(f) & G(f) & G(f) & G(f) & G(f)
\end{array}$$

Ιδιότητες Μετασχηματισμού Fourier (FT) (Επανάληψη))

Property/Theorem	Time Domain		Frequency Domain	
Notation:	g(t)	\rightleftharpoons	G(f)	
	$g_1(t)$	\rightleftharpoons	$G_1(f)$	
	$g_2(t)$	\rightleftharpoons	$G_2(f)$	
Linearity:	$c_1g_1(t)+c_2g_2(t)$	\rightleftharpoons	$c_1G_1(f) + c_2G_2(f)$	
Dilation: (Time Shifting)	g(at)	\rightleftharpoons	$\frac{1}{ a }G\left(\frac{f}{a}\right)$	
Conjugation:	$g^*(t)$	\rightleftharpoons	$G^*(-f)$	
Duality:	G(t)	\rightleftharpoons	g(-f)	
Time Shifting:	$g(t-t_0)$	\rightleftharpoons	$G(f)e^{-j2\pi ft_0}$	
Frequency Shifting: (Modulation	$p(t) = e^{j2\pi f_c t} g(t)$	\rightleftharpoons	$G(f-f_c)$	(
Area Under $G(f)$:	g(0)	=	$\int_{-\infty}^{\infty} G(f)df$	
Area Under $g(t)$:	$\int_{-\infty}^{\infty} g(t)dt$ $\frac{d}{dt}g(t)$	=	G(0)	
Time Differentiation:	$\frac{d}{dt}g(t)$	\rightleftharpoons	$j2\pi fG(f)$	
Time Integration :	$\int_{-\infty}^{\tau} g(au) d au$	\rightleftharpoons	$\frac{1}{j2\pi f}G(f)$	
Modulation Theorem:	$g_1(t)g_2(t)$	\rightleftharpoons	$\int_{-\infty}^{\infty} G_1(\lambda) G_2(f-\lambda) d\lambda$	
Convolution Theorem:	$\int_{-\infty}^{\infty} g_1(\tau)g_2(t-\tau)d\tau$	\rightleftharpoons	$G_1(f)G_2(f)$	
Correlation Theorem:	$\int_{-\infty}^{\infty} g_1(t)g_2^*(t-\tau)dt$	\rightleftharpoons	$G_1(f)G_2^*(f)$	
Rayleigh's Energy Theorem:	$\int_{-\infty}^{\infty} g(t) ^2 dt$	=	$\int_{-\infty}^{\infty} G(f) ^2 df$	

Η Αντίστροφη Σχέση Χρόνου & Συχνότητας

- Ορισμός **Bandwidth BW** (Εύρος Ζώνης Διέλευσης): Ορίζεται σαν το σημαντικό τμήμα (ζώνη) θετικών συχνοτήτων (φασματική περιοχή) από πλευράς κατανομής ενέργειας αγνοώντας συχνότητες που δεν μεταφέρουν «σημαντική» ενέργεια
- Η χρονική διάρκεια σήματος (time duration) έχει σχέση αντιστρόφως ανάλογη με το εύρος της ζώνης διέλευσης (bandwidth).

Περίπτωση Baseband (Low-Pass) Zώνη Δ ιελεύσεως – Bandwidth $\textit{BW} \cong 1/T$

Συνάρτηση Dirac (Δέλτα) (1/2)

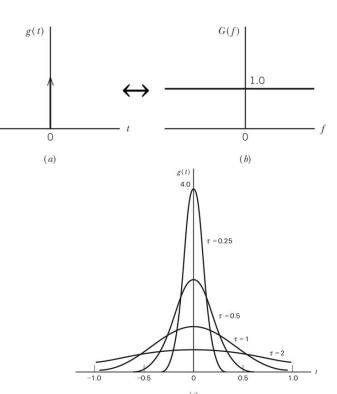
$$\delta(t) = 0, t \neq 0, \qquad \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t)dt = 1$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} g(t)\delta(t - t_0)dt = g(t_0)$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} g(\tau)\delta(t - \tau)d\tau = g(t) * \delta(t) = g(t)$$

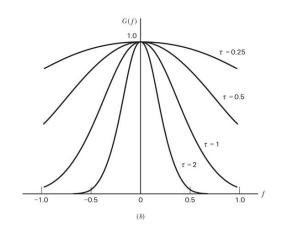
$$F[\delta(t)] = \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t) \exp(-j2\pi f t) dt = 1$$

$$\delta(t) \leftrightarrow 1$$

Η συνάρτηση $\delta(t)$ σαν όριο παλμού **Gauss** με μοναδιαία επιφάνεια $g(t) = \frac{1}{\tau} \exp\left(-\frac{\pi t^2}{\tau^2}\right)$, $G(f) = \exp(-\pi \tau^2 f^2)$

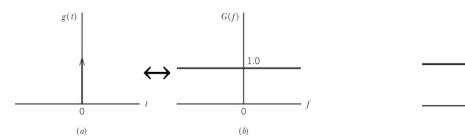
$$\delta(t) = \lim_{\tau \to 0} \left\{ \frac{1}{\tau} \exp\left(-\frac{\pi t^2}{\tau^2}\right) \right\}$$

Συνάρτηση Dirac (Δέλτα) (2/2)

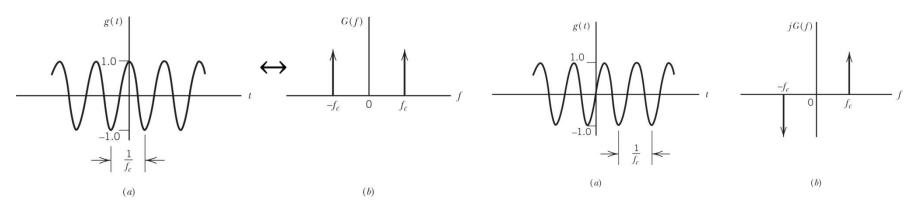
Εφαρμογές της συνάρτησης Dirac

1. $\delta(t) \leftrightarrow 1$ και λόγω δ ιαδικότητας, **duality**: $1 \leftrightarrow \delta(f) = \int_{-\infty}^{\infty} \exp(-j2\pi ft) dt$ (συνεχές σήμα, **DC signal**)

- 2. Λόγω ιδιότητας ολίσθησης συχνότητας, frequency-shifting: $\exp(j2\pi f_c t) \leftrightarrow \delta(f-fc)$
- 3. $\cos(2\pi f_c t) = \frac{1}{2} \left[\exp(j2\pi f_c t) + \exp(-j2\pi f_c t) \right] \Rightarrow \cos(2\pi f_c t) \leftrightarrow \frac{1}{2} \left[\delta(f f_c) + \delta(f + f_c) \right]$

4.
$$\sin(2\pi f_c t) = \frac{1}{2j} [\exp(j2\pi f_c t) - \exp(-j2\pi f_c t)] \Rightarrow \sin(2\pi f_c t) \leftrightarrow \frac{1}{2j} [\delta(f - f_c) - \delta(f + f_c)]$$

Περιοδικά Σήματα

- Σειρές Fourier Περιοδικού Σήματος $g_T(t)$ με περίοδο $T=1/f_0$, f_0 : βασική συχνότητα
- Το περιοδικό σήμα μπορεί να θεωρηθεί πως αποτελείται από επαναλήψεις συνάρτησης τύπου παλμού (γεννήτριας συνάρτησης, generating function)

$$g(t) = g_T(t), \text{ fia } -\frac{T}{2} \leq t \leq \frac{T}{2} \text{ kai 0 ektós tou diasthmatos } (-\frac{T}{2}, \frac{T}{2})$$

$$g_T(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} c_n \exp(j2\pi n f_0 t) = \sum_{m=-\infty}^{\infty} g(t-mT)$$

$$c_n = \frac{1}{T} \int_{-T/2}^{T/2} g_T(t) \exp(-j2\pi n f_0 t) dt = f_0 G(nf_0) \text{ όπου } g(t) \leftrightarrow G(f)$$

$$g_{T}(t) = \sum_{m=-\infty}^{\infty} g(t - mT) = f_{0} \sum_{n=-\infty}^{\infty} G(nf_{0}) exp(j2\pi nf_{0}t)$$
(Poisson Sum Formula)

• Ο «Μετασχηματισμός Fourier» της περιοδική συνάρτησης $g_T(t)$ μπορεί να αποδοθεί σαν:

$$\sum_{m=-\infty}^{\infty} g(t-mT) \leftrightarrow f_0 \sum_{n=-\infty}^{\infty} G(nf_0)\delta(f-nf_0)$$

Μετάδοση Σημάτων μέσω Γραμμικών Συστημάτων

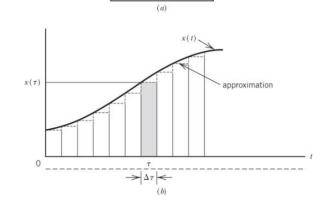
Γραμμική υπέρθεση (linear superposition) Εισόδων – Εξόδων σε Γραμμικό Φίλτρο (Filter) ή

Κανάλι (Channel)

Κρουστική Απόκριση - Impulse Response Γραμμικού & Χρονικά Αμετάβλητου συστήματος h(t):

$$x(t) = \delta(t) \rightarrow y(t) = h(t)$$

Η απόκριση σε είσοδο δελτα με συντελεστ ή β αρύτητας $x(\tau)$ Δτ που εφαρμόζεται σε $t=\tau$ είναι: $x(\tau)h(t-\tau)$ Δτ

Απόκριση Χρόνου Γραμμικών Συστημάτων: Συνέλιζη, Convolution

(Διέγερση, Excitation)
$$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)\delta(t-\tau)d\tau \rightarrow y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t-\tau)d\tau$$
 (Απόκριση, Response)

$$y(t) = h(t) * x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t-\tau)d\tau = \int_{-\infty}^{\infty} x(t-\tau)h(\tau)d\tau$$

Απόκριση Συχνότητας Γραμμικών Συστημάτων

$$x(t) \leftrightarrow X(f), \qquad h(t) \leftrightarrow H(f), \qquad y(t) \leftrightarrow Y(f) = H(f)X(F)$$

H(f): Συνάρτηση Μεταφοράς (Transfer Function)

$$H(f) = |H(f)| \exp[j\beta(f)]$$

|H(f)|: amplitude response, $\beta(f)$: phase

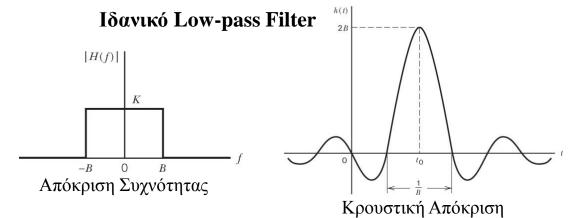
Αν h(t) πραγματική (real), τότε |H(f)| άρτια (even) & $\beta(f)$ περιττή (odd)

Φίλτρα

Ορισμοί:

Ζώνη Διέλευσης (passband) Ζώνη Αποκλεισμού (stopband)

- Βαθυπερατό (low-pass)
- Υψιπερατό (high-pass)
- Ζωνοπερατό (band-pass)
- Ζωνοφρακτικό (band-stop)

$$h(t) = \int_{-B}^{B} \exp[j2\pi f(t - t_0)] df = 2 \int_{0}^{B} \cos[2\pi f(t - t_0)] df = 2 \frac{\sin[2\pi B(t - t_0)]}{2\pi(t - t_0)} = 2B \operatorname{sinc}[2B(t - t_0)]$$

